

Příloha 1 – Deklarace práv člověka a občana

- čl. 1 Lidé se rodí a zůstávají svobodní a rovnoprávní. Společenské rozdíly mohou být založeny pouze na užitečnosti pro celek.
- čl. 2 Cílem každého společenského zřízení je zachování přirozených a nepromlčitelných lidských práv. Tato práva jsou svoboda, vlastnictví, bezpečnost a odpor proti útlaku.
- čl. 3 Zásada vší svrchovanosti tkví v podstatě v národě. Žádný sbor, žádný jednotlivec nemůže mít autoritu, která by výslovně nebyla z ní odvozena.
- čl. 4 Svoboda znamená možnost činit vše, co neškodí druhému. Tudíž výkon přirozených práv každého člověka nemá mezí, leč těch, které zajišťují ostatním členům užívati týchž práv. Tyto meze nemohou být stanoveny jinak než zákonem.
- čl. 5 Zákon může zakázati je činy škodlivé společnosti. Nikomu nemůže být bráněno v tom, co není zakázané zákonem, a nikdo nemůže činiti něco, co zákon nenařizuje.
- čl. 6 Zákon je vyjádření všeobecní vůle (la volonté générale). Všichni občané mají právo podílet se osobně nebo prostřednictvím svých zástupců na jeho tvorbě. Zákon je stejný pro všechny, ať poskytuje ochranu nebo trestá. Všichni občané jsou před ním rovni. Mají stejný přístup ke všem veřejným hodnostem, místům a veřejným zaměstnáním podle svých schopností jen podle rozlišení, které vyplývá z jejich ctností a nadání.
- čl. 7 Každý může být obžalován, zatčen nebo uvězněn jen v případech určených zákonem a způsobem, jak zákon předpisuje. Ti, kteří žádají, vyřizují a vykonávají nebo dávají vykonávati svévolné příkazy, mají být potrestáni. Avšak každá občan vyzvaný nebo vzatý do vazby podle zákona, má okamžitě poslechnouti. Je vinným, odporuje-li.
- čl. 8 Zákon má stanoviti pouze tresty, které jsou naprosto a veřejně nutné a každý může být trestán jen na základě zákona usneseného a vyhlášeného před spácháním trestného činu a zákonně vyloženého.

- čl. 9 Každý je pokládán za nevinného až do doby, kdy je prohlášena jeho vinna, a je-li pokládáno za nutného zatknout, je třeba co nejpřísněji zákonem zakázati všechnu tvrdost, která není nutná pro zajištění jeho osoby.
- čl. 10 Nikdo nemá býti stíhán pro své názory i náboženské, jestliže jejich projev neporušuje veřejný pořádek stanovený zákonem.
- čl. 11 Svobodné sdílení myšlenek a názorů je jedním z nejdrahocennějších práv člověka. Každý občan může proto svobodně mluvit, psát a tisknouti s výjimkou zneužití této svobody v případech určených zákonem.
- čl. 12 Zajištění práv člověka a občana vyžaduje veřejné moci. Tato moc je zřízena ve prospěch všech a ne k osobnímu užítku těch, jímž je svěřena.
- čl. 13 K vydržování veřejné moci a správních výloh jsou nutné všeobecné daně. Ty musí býti rovnoměrně rozvrženy na všechny občany a podle jejich platebních schopností.
- čl. 14 Všichni občané mají právo určit sami nebo svými zástupci nutnost veřejných daní, dát k nim svobodně souhlas, sledovat jejich použití, určit jejich kvótu, vybírání a dobu jejich platnosti.
- čl. 15 Společnost má právo žádati, aby všichni veřejní úředníci skládali počet ze své správy.
- čl. 16 Společnost, ve které není zajištěna záruka práv ani vytyčena dělba moci, nemá vůbec ústavu.
- čl. 17 Vlastnictví je nedotknutelným a posvátným právem, nikdo ho nemůže býti zbaven, ledaže by to vyžadoval veřejný zájem v zákoně uvedený a pod podmínkou spravedlivého odškodnění předem.

Příloha 2 – Systematika Code civil

Úvodní titul	Všeobecně o uveřejnění, účincích a užití zákonů (Sur la publication, les Effects et l'Application des Lois en général) /články 1-6 Schválený: 14 ventôse roku XI (5. března 1803) Vyhlášený: 24 téhož měsíce (15. března 1803)
<u>Kniha první</u>	O osobách (Des personnes) /články 7 – 515
Titul I	O nabývání a pozbývání občanských práv (Sur la Jouissance et la Privation des droits civils) Schválený: 17 ventôse roku XI (8. března 1803) Vyhlášený: 27 téhož měsíce (18. března 1803)
Titul II	O právních úkonech před úřady (Sur les Actes de l'état civil) Schválený: 20 ventôse roku XI (11. března 1803) Vyhlášený: 30 téhož měsíce (21. března 1803)
Titul III	O domovském právu (Sur le Domicile) Schválený: 23 ventôse roku XI (14. března 1803) Vyhlášený: 3 germinal roku XI (24. března 1803)
Titul IV	O nezvěstných (Sur les Absents) Schválený: 24 ventôse roku XI (15. března 1803) Vyhlášený: 4 germinal roku XI (25. března 1803)
Titul V	O manželství (Sur le Mariage) Schválený: 26 ventôse roku XI (17. března 1803) Vyhlášený: 6 germinal roku XI (29. března 1803)
Titul VI	O rozvodu (Sur le Divorce) Schválený: 30 ventôse roku XI (21. března 1803) Vyhlášený: 10 germinal roku XI (31. března 1803)
Titul VII	O otcovství a příbuzenství (Sur la Paternité et la Filiation) Schválený: 2 germinal roku XI (23. března 1803) Vyhlášený: 12 germinal roku XI (2. dubna 1803)
Titul VIII	O osvojení a pěstounství (Sur l'Adoption et la Tutelle officieuse) Schválený: 2 germinal roku XI (23. března 1803) Vyhlášený: 12 germinal roku XI (2. dubna 1803)
Titul IX	O moci otcovské (Sur la Puissance paternelle) Schválený: 3 germinal roku XI (24. března 1802) Vyhlášený: 13 germinal roku XI (3. dubna 1803)
Titul X	O nedospělosti, poručnictví a plnoletosti (Sur la Minorité, la Tutelle et l'Emancipation)

Schválený: 5 germinal roku XI (26. března 1802)
Vyhlášený: 15 germinal roku XI (5. dubna 1803)

Titul XI O dospělosti, zákazu a soudním radovi (Sur Majorité, l'interdiction et le Conseil judiciaire)

Schválený: 8 germinal roku XI (29. března 1803)
Vyhlášený: 18 germinal roku XI (8. dubna 1803)

Kniha druhá O statcích a různých druzích vlastnictví (Des biens, et des différentes modifications de la propriété) /články 516 – 710

Titul I O druzích statků (Sur la Distinction des Biens)
Schválený: 4 pluviôse roku XII (25. leden 1804)
Vyhlášený: 14 pluviôse roku XII (4. února 1804)

Titul II O vlastnictví (Sur la Propriété)
Schválený: 6 pluviôse roku XII (27. leden 1804)
Vyhlášený: 16 pluviôse roku XII (6. února 1804)

Titul III O právu poživacím, užívání a obydlí (Sur l'Usufruit, l'Usage et l'Habitation)
Schválený: 9 pluviôse roku XII (30. leden 1804)
Vyhlášený: 19 pluviôse roku XII (9. února 1804)

Titul IV O věčných břemenech neboli o pozemkových služebnostech (Sur les Servitudes ou Services fonciers)
Schválený: 10 pluviôse roku XII (31. leden 1804)
Vyhlášený: 20 pluviôse roku XII (10. února 1804)

Kniha třetí O různých způsobech nabývání vlastnictví (Des différentes manières dont on acquiert la propriété) /články 711 – 2281

Titul I O nabývání vlastnictví (Sur les Successions)
Schválený: 29 germinal roku XI (19. dubna 1803)
Vyhlášený: 9 floreál roku XI (29. dubna 1803)

Titul II O darování mezi živými a závěti (Sur les Donations entre-vifs et les Testaments)
Schválený: 13 floréal roku XI (3. května 1803)
Vyhlášený: 23 floreál roku XI (13. května 1803)

Titul III O smlouvách neboli o závazcích obecně (Sur les Contracts ou les Obligations conventionnelles en général)
Schválený: 17 pluviôse roku XII (7. února 1804)
Vyhlášený: 27 pluviôse roku XII (17. února 1804)

Titul IV O nepřikázaném jednatelství (Sur les Engagements qui se forment sans convention)

- Schválený: 19 pluviôse roku XII (9. února 1804)
Vyhlášený: 29 pluviôse roku XII (19. února 1804)
- Titul V O manželské smlouvě a vzájemných právech manželů (Sur le Contrat de Mariage et les Droits respectifs des époux)
Schválený: 20 pluviôse roku XII (10. února 1804)
Vyhlášený: 30 pluviôse roku XII (20. února 1804)
- Titul VI O prodeji (Sur la Vente)
Schválený: 15 ventôse roku XII (6. března 1804)
Vyhlášený: 25 ventôse roku XII (16. března 1804)
- Titul VII O směně (Sur l'Echange)
Schválený: 16 ventôse roku XII (7. března 1804)
Vyhlášený: 26 ventôse roku XII (17. března 1804)
- Titul VIII O smlouvě nájemní (Sur le Contrat de louage)
Schválený: 16 ventôse roku XII (7. března 1804)
Vyhlášený: 26 ventôse roku XII (17. března 1804)
- Titul IX O smlouvě o sdružení (Sur le Contrat de société)
Schválený: 17 ventôse roku XII (8. března 1804)
Vyhlášený: 27 ventôse roku XII (18. března 1804)
- Titul X O půjčce (Sur le Prêt)
Schválený: 18 ventôse roku XII (9. března 1804)
Vyhlášený: 28 ventôse roku XII (19. března 1804)
- Titul XI O úschově a obstavení (Sur le Dépôt et le Séquestre)
Schválený: 23 ventôse roku XII (14. března 1804)
Vyhlášený: 3 germinal roku XII (24. března 1804)
- Titul XII O smlouvách odvážných (Sur les Contrats aléatoires)
Schválený: 19 ventôse roku XII (10. března 1804)
Vyhlášený: 29 ventôse roku XII (20. března 1804)
- Titul XIII O příkazu (Sur le Mandat)
Schválený: 19 ventôse roku XII (10. března 1804)
Vyhlášený: 29 ventôse roku XII (20. března 1804)
- Titul XIV O ručení (Sur le Cautionnement)
Schválený: 24 ventôse roku XII (15. března 1804)
Vyhlášený: 4 germinal roku XII (25. března 1804)
- Titul XV O narovnání (Sur le Transactions)
Schválený: 29 ventôse roku XII (20. března 1804)
Vyhlášený: 9 germinal roku XII (30. března 1804)

- Titul XVI O vymáhání v občanských věcech (Sur la Contrainte par corps en matière civile)
Schválený: 23 pluviôse roku XII (14. února 1804)
Vyhlášený: 4 ventôse roku XII (24. února 1804)
- Titul XVII O zástavě (Sur le Nantissement)
Schválený: 25 ventôse roku XII (16. března 1804)
Vyhlášený: 5 germinal roku XII (26. března 1804)
- Titul XVIII O přednostním právu a hypotékách (Sur les Privilèges et Hypothèques)
Schválený: 28 ventôse roku XII (19. března 1804)
Vyhlášený: 8 germinal roku XII (29. března 1804)
- Titul XIX O nuceném prodeji a pořadí věřitelů (Sur l'Expropriation forcée, et les Ordres créanciers)
Schválený: 28 ventôse roku XII (19. března 1804)
Vyhlášený: 8 germinal roku XII (29. března 1804)
- Titul XX O promlčení (Sur la Prescription)
Schválený: 24 ventôse roku XII (15. března 1804)
Vyhlášený: 4 germinal roku XII (25. března 1804)
- Dodatek – přechodná ustanovení (Supplément – Lois transitoires)